

Statenfractie CDA
Mw. C.E.P van Brakel
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen

Geachte mevrouw Van Brakel,

Bij brief van 4 oktober 2018, ingekomen op 4 oktober 2018, heeft u namens de CDA-fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Wat heeft de provincie actief gedaan om het afgesproken nulstand beleid wilde zwijnen in Brabant te handhaven?

Antwoord: Wat wij onder 'nulstandbeleid' verstaan hebben we in antwoord op eerdere [schriftelijke vragen van de VVD](#) over ditzelfde onderwerp toegelicht. Belangrijk hierbij is de constatering dat 'nulstandsbeleid' een beleidslijn is, en geen wettelijke verplichting. Van handhaving is daarom geen sprake, wel van een faunabeheer dat zo goed mogelijk invulling geeft aan dit beleid.

Om invulling te geven aan dit beleid, hebben wij in 2015 het initiatief genomen om in drie regio's (met een populatie wilde zwijnen) zogenaamde zwijnentafels op te zetten. In het provinciale faunabeleid, zoals vastgelegd in de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, de Nota faunabeheer en de Beleidsregels natuurbescherming Noord-Brabant, hebben wij jachtaktehouders toegestaan om alle wettelijk mogelijke middelen en methoden in te zetten om wilde zwijnen te bejagen.

Omdat zowel het afschot als het aantal aanrijdingen met wilde zwijnen blijft toenemen, is door het bestuur van de FBE een zwijnencommissie ingesteld met de opdracht een advies op te stellen gericht op een effectiever beheer van wilde zwijnen. Gelet op de uitbraak van AVP in België is door ons een versnelling van dit advies gevraagd. Deze zomer is ook gesproken met de voorzitter van de zwijnentafel Heeze-Leende. Hierbij is toegezegd om onder voorwaarden mee te werken aan een pilot drukjacht. Ook heeft onlangs een bestuurlijk overleg (met terrein beherende organisaties, gemeenten, FBE en KNJV) plaatsgevonden over

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

M.H.M. (Martien) Mols

Telefoon

(073) 681 27 15

Email

mmols@brabant.nl

Bijlage(n)

-

deze problematiek. Hierin hebben alle partijen bevestigd medewerking te verlenen aan het faunabeheer en eventuele knelpunten bij de uitvoering weg te nemen.

Tot slot heeft de minister, na het bestuurlijk overleg van 12 oktober met de provincies, het voornemen kenbaar gemaakt om op grond van de artikelen 17, 31 en 32 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, tijdelijk een vorm van beperkte bewegingsjacht mogelijk te maken.

2. Hoeveel gesprekken (bestuurlijk en ambtelijk) zijn er vanaf mei 2015 tot op heden met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) geweest over de wilde zwijnen problematiek, op welke datums hebben deze plaatsgevonden en wat waren de uitkomsten van deze gesprekken?

Antwoord: Er hebben in deze periode 8 gesprekken plaatsgevonden. Zie de tabel hieronder.

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

Datum	Naam overleg	Ambtelijk / bestuurlijk	Inhoud/ uitkomst
01-06-2016	Overleg LNV en provincies	Ambtelijk	Eerste oriënterende overleg tussen Ministerie (EZ) en provincies n.a.v. Plan van aanpak dat voortkomt uit het Convenant financiering bestrijding 2015-2019
30-04-2018	Tripartiet overleg populatiebeheer wilde zwijnen	Ambtelijk	Overleg op initiatief van LNV met zwijnenprovincies en Producentenorganisatie varkenshouderij (POV) Doel: meer duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden. Uitkomst: eerste ambtelijke conceptnotitie 'populatiebeheer wilde zwijnen NL; een risico gebaseerde aanpak'
27-06-2018	Tripartiet overleg populatiebeheer wilde zwijnen	Ambtelijk	Vervolgoverleg Uitkomst: tweede versie notitie
14-09-2018	Overleg AVP	Ambtelijk	Doel: N.a.v. uitbraak AVP in België eerste ambtelijke informatie-uitwisseling en afstemming

25-09-2018	Overleg AVP	Ambtelijk	Doel: Informatie-uitwisseling en afstemming AVP, voorbereiding bestuurlijk overleg 28-9 Uitkomst: agenda bestuurlijk overleg, werkafspraken
28-09-2018	Bestuurlijk overleg AVP	Bestuurlijk	Overleg op initiatief van LNV tussen DG Agro, mw. Marjolijn Sonnema en gedeputeerden zwijnenprovincies Doel: informatie-uitwisseling en afstemming rollen en verantwoordelijkheden Uitkomst: werkafspraken en conceptnotities
04-10-2018	Overleg AVP	ambtelijk	Doel: bespreken stand van zaken m.b.t. de werkafspraken. Uitkomst: procedurevoorstel bestuurlijke accordering
12-10-2018	Overleg AVP	Bestuurlijk	Overleg op initiatief van LNV tussen minister C. Schouten en gedeputeerden zwijnenprovincies Doel: bespreken van de verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling en dientengevolge de financiering van maatregelen en aansprakelijkheid. Uitkomst: nadere afspraken over intensiveren wild zwijn beheer en de jacht; nadere afspraken over implementatie van maatregelen bij besmetting; uitwerking gezamenlijke crisisstructuur

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

3. Hoeveel gesprekken hebben er vanaf mei 2015 tot op heden met betrokkenen in Brabant plaatsgehad over handhaving van het nulstand beleid en wat waren de uitkomsten van deze gesprekken?

Antwoord: Zoals blijkt uit ons antwoord op vraag 1, hebben er vanaf mei 2015 veel gesprekken plaatsgevonden over de invulling van het nulstandsbeleid. Onze inzet was en is hierbij gericht op het vergroten van de effectiviteit van het faunabeheer. Bestuurlijk hebben er zeven overleggen met de verschillende zwijntafels plaatsgevonden. Daarnaast een overleg met de voorzitter van Heeze-Leende, dhr. Verhoeven, en het bestuurlijk overleg met TBO's, gemeenten, KNJV en FBE. Ambtelijk hebben er gesprekken plaatsgevonden met de FBE en met regionale vertegenwoordigers van de zwijntafels.

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

4. Klopt het dat het beheer van populaties wilde zwijnen op basis van de Wet natuurbescherming een verantwoordelijkheid is van de provincies?

Antwoord: Ja, gelet op de bevoegdheden op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn provincies ten aanzien van populatiebeheer de verantwoordelijke bestuurslaag. De uitvoering van het faunabeheer zelf is de verantwoordelijkheid van de Faunabeheereenheid Noord-Brabant (FBE). De FBE moet bij het onderbouwen van het populatiebeheer in het faunabeheerplan aantonen welke populatie-omvang wenselijk is, gegeven de te beschermen belangen (de bescherming van ander wilde flora en fauna, het voorkomen van ernstige schade aan gewassen of veehouderijen, de volksgezondheid, de openbare veiligheid, of de voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren). Dit plan wordt door ons goedgekeurd en vormt voor ons de basis voor het verlenen van ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (het doden van wilde zwijnen).

5. Kunt u aangeven welke omvang van de wilde zwijnenpopulatie in Brabant wenselijk is en in welke gebieden? Welke afwegingen heeft u hierbij betrokken?

Antwoord: Uitgangspunt van ons beleid is nulstand. Dat betekent echter niet dat de wilde zwijnenpopulatie in Brabant tot op het laatste exemplaar zou moeten worden uitgeroeid. Dit blijkt in de praktijk onmogelijk en wordt bovendien niet door alle partijen wenselijk geacht. Om die redenen ondersteunt de provincie regionale maatwerkoplossingen, die enerzijds gericht zijn op een zo laag mogelijke zwijnenstand en anderzijds op het zoveel mogelijk beperken van de schade. Deze zogenaamde 'nulschade-aanpak' kan alleen als er in de regio een door alle partijen gedragen 'gebiedsplan wild zwijn' is vastgesteld.

6. Welke verantwoordelijkheid heeft de provincie bij het voorkomen van ernstige schade bij varkenshouderijen?

Antwoord: Niet de provincie maar het ministerie van LNV heeft op grond van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD, hoofdstuk 3) de bevoegdheid om verboden en verplichtingen vast te stellen en maatregelen op te

leggen bij een uitbraak van een bestrijdingsplichtige dierziekte in gehouden varkens. Gegeven de verantwoordelijkheidsverdeling, waarbij het Rijk verantwoordelijk is voor dierziektebestrijding en de provincies kunnen besluiten over het beheer van populaties van in het wild levende dieren, onder meer met het oog op de bescherming van veehouderijen tegen ernstige schade (zie antwoord op vraag 4), is het overleg tussen Rijk en provincie van groot belang. Zie verder [de brief van minister Schouten van 15 oktober jl.](#) (antwoord op vraag 9 van de leden van de CDA-Tweede Kamerfractie).

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

7. Als varkenshouders schade lijden, als hun varkens onverhoopt besmet worden door wilde zwijnen, wie betaalt deze schade dan?

Antwoord: Zie [de brief van minister Schouten van 15 oktober jl.](#) (antwoord op vraag 10 van de leden van de CDA-Tweede Kamerfractie).

8. Kunt u aangeven of artikel 6.1 van de Wet natuurbescherming erin voorziet dat provincies varkenshouders die schade lijden de schade betalen?

Antwoord: Zie [de brief van minister Schouten van 15 oktober jl.](#) (antwoord op vraag 11 van de leden van de CDA-Tweede Kamerfractie).

9. Gaat de provincie in de risicoparagraaf van haar begroting een voorziening opnemen om eventuele schades te kunnen dekken, wanneer blijkt dat de nulstand niet adequaat is gehandhaafd?

Antwoord: Nee. Zoals toegelicht in het antwoord op vraag 1, is er geen wettelijke verplichting om een nulstand van wilde zwijnen te handhaven.

10. Welke schadeloosstellingen (gespecificeerd per kalenderjaar) zijn er vanaf mei 2015 tot op heden door de provincie uitgekeerd, daar waar bleek dat er schade was aangericht door wilde zwijnen?

Antwoord: Hieronder is dit in de tabel weergegeven.

Periode	Aantal dossiers	Uitgekeerd bedrag
1 mei 2015 t/m 31 december 2015	10	€ 13.091
2016	20	€ 57.772
2017	15	€ 25.807
1 januari 2018 t/m 31 juli 2018	6	€ 11.482

11. Zijn er schades gemeld, veroorzaakt door wilde zwijnen, die door de provincie niet zijn uitgekeerd? Met welke reden werd de gemelde schade niet uitbetaald en om welke bedragen (gespecificeerd per kalenderjaar) gaat het?

Antwoord: Er zijn in de afgelopen jaren geen dossiers 'aanvraag tegemoetkoming faunaschade wilde zwijnen' afgewezen. Wel is sprake van schademeldingen waarbij de melder geen beroep heeft gedaan op een tegemoetkoming. Deze zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Jaar	Totaal aantal meldingen	Geschatte schade			
		onbekend	minder dan €250	tussen €250 en €600	meer dan €600
2015	12	10	2		
2016	33	9	4	10	10
2017	89	13	14	38	24
2018 (tot 6-10)	55	7	5	18	25

Datum

23 oktober 2018

Ons kenmerk

C2233723/4424302

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA